

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965
List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no
Leto izhaja-
nja: XV

Št. 10

GLASILO DELAVCEV TOSAME

oktober
1979

Obramba naše socialistične Jugoslavije je naša pravica in dolžnost

V soboto, 29. septembra, je glavni direktor Slavko Bajec kot predsednik odbora za ljudsko obrambo in narodno zaščito začel delovni dan z besedami:

»Drage tovarišice in tovariši!

Današnja sobota je namenjena akcijam splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite.

Vse delovne organizacije, krajevne skupnosti, družbenopolitične, samoupravne, kulturne in telesno-kulturne organizacije celotne Slovenije, smo vključeni v zaključne akcije »NIC NAS NE SME PRESENETITI«.

Danes bo preizkus in izpitni dan za vse nas. Potrudili se bomo, da bomo sebi in drugim dokazali našo obrambno sposobnost za primer vojne in elementarnih nesreč. Dokazali bomo, da smo tiščemu, kar smo si zastavili v načrtih za obrambo naše socialistične in samoupravne družbe, kos tudi v življenju.

Akcija NNNP mora biti množična, v njej moramo sodelovati vsi delavci Tosame. Preprečevati moramo kakršnokoli sovražno aktivnost, ki ima namen izpodkopavati našo samoupravno socialistično ureditve, razbijati bratstvo in enotnost naših narodov in narodnosti. Preverjati moramo naše znanje in spretnost s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Preverjati moramo našo sposobnost v izvajanju akcij civilne zaščite in njenih enot v vojnih razmerah in ob elementarnih nesrečah, požarih, poplavih, potresih, letalskih napadih, itd.

Poglavitna naloga civilne zaščite je zaščita in reševanje ljudi ter materialnih dobrin pred vojnim uničenjem in pred različnimi nevarnostmi in nesrečami, ki nam pretijo v miru.

Naš samoupravni družbeni sistem in naša zamisel splošne ljudske obrambe nam omogočata, da kot pripadniki te družbe aktivno sodelujemo pri organiziranju splošne ljudske obrambe v miru in pri odporu v vojni. OBRAMBA NAŠE SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE JE NAŠA PRAVICA IN DOLŽNOST!

SEJA SKUPNEGA DS, dne
4. 10. 1979;

Akcija NNNP je v Tosami uspela. Za to se moramo zahvaliti vsem delavcem delovne organizacije, ekipam civilne zaščite, članom narodne zaščite, ki so sodelovali v zavarovanju delovne organizacije in objektov, odboru za ljudsko obrambo in narodno zaščito, ki je vodil celotno akcijo in vsem, ki so kakorkoli sodelovali in pripomogli, da je akcija NIC NAS NE SME PRESENETITI v celoti uspela.

Vedno v pripravljenosti — enote civilne zaščite

Informacija o zunanjetrgovinski menjavi

Gibanja na področju zunanjetrgovinske menjave v Sloveniji in Jugoslaviji v prvem polletju letos, kakor tudi v III. tromesečju, bistveno odstopajo od načrtovanih predvidevanj.

Uvoz repromateriala, opreme in materiala široke potrošnje se nenehno povečuje in je dosegel že indeksno stopnjo rasti 124, izvoz pa je ohranil dinamično stopnjo rasti 108 od načrtovane projekcije.

Zaradi takih gibanj na področju ekonomskih odnosov s tujino je skupščina Samoupravne interesne skupnosti sprejela več začasnih ukrepov omejitve plačevanja in uvoza blaga, kakor tudi ukrepe za pospeševanje izvoza. Tudi TOSAMA je ena od tistih delovnih organizacij, ki ima zelo razgibano zunanjetrgovinsko dejavnost, vendar smo pasivci, ker več uvozimo kot izvozimo.

Naša devizna bilanca v I. polletju, v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta, nam prikazuje sledeče stanje v USA \$:

	1978	1979	Indeks
Uvoz	2.348.964	2.918.768	124
Izvoz	779.744	786.240	101
	33,2 %	26,9 %	

Poslednje stanje koncem meseca septembra 1979 pa je sledeče v USA \$:

	1978	1979	Indeks
Uvoz	4.115.628	4.602.635	116
Izvoz	1.695.270	1.961.476	112
	41,2 %	42,6 %	

Že iz navedenega prikaza je razvidno, da smo bili v I. polletju krepki pasivci, saj smo naš uvoz povečali za 24 %, izvoz pa samo za 1 %, v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta, kar je zelo poslabšalo našo devizno bilanco.

Koncem meseca septembra 1979 pa se je primerjava rasti uvoza in izvoza z istim obdobjem preteklega leta že bistveno spremenila v korist povečanja izvoza, indeks rasti 116 %, in zmanjšanje uvoza, indeks rasti 112 %.

Resolucija Skupščine občine Domžale pa nakazuje rast uvoza za 8 % in izvoza za 20 % v 1979, v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta.

S prikazano vezavo uvoza z izvozom v prvem polletju, 26,9 % in koncem septembra 1979 42,6 % ne moremo biti zadovoljni.

Tosamovci si moramo do konca leta izredno prizadevati in usmeriti našo poslovno politiko k usklajevanju in končnemu cilju — izravnati naše devizne bilance.

Novi ukrepi skupščine Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske

odnose s tujino pa nam v zvezi z zgoraj navedenim stanjem nakazujejo sledeče obveznosti in možnosti v II. polletju 1979:

36.745.839,—	din Obveznost fizičnega izvoza v II. polletju
23.378.509,—	din Ocenjena možnost uvoza v II. polletju
11.383.422,—	din Nerealiziran uvoz po potrjenih prijavah
11.994.887,—	din Ostane ocenjena možnost uvoza v III. polletju

Naše najbolj nujne potrebe uvoza v II. polletju predstavlja vrednost 38.367.207.— din.

Planiran izvoz v II. polletju 51.078.580.— din.

Razliko med planiranim izvozom in obveznostjo fizičnega izvoza v II. pollet. v znesku 14.332.731,— din in ostankom ocenjene možnosti uvoza 11.994.887.— din je skupaj ocenjena možnost uvoza v II. polletju 26.327.618.— din.

Iz navedenega pregleda ugotavljamo, da nam primanjkuje deviznih sredstev za normalno poslovanje do konca leta 1979 in januar 1980 12.039.590.— din.

Za isti znesek moramo povečati izvoz ali zmanjšati uvoz ali pa preusmeriti devizna sredstva pri naših kooperantih.

Zelo je zanimiva rekapitulacija celotne zunanjetrgovinske menjave Tosame, katero ocenjujemo za leto 1979:

Izvoz:

Izvršen izvoz v I. polletju	11.174.437.— din
Plan izvoza v II. polletju	51.078.580.— din
Skupaj ocenjen izvoz	62.253.017.— din

Uvoz reprodukcijskega materiala:

Izvršen uvoz v I. polletju	50.796.792.— din
Plan uvoza v II. polletju	38.367.207.— din
Skupaj uvoz	89.163.999.— din

Z navedenim izvozom bomo dosegli pokritje našega uvoza 69,82 %; V letu 1978 pa je bilo lastno pokritje 44,3 %.

Vsekakor je ta primerjava lastnega pokritja izvoza v primerjavi z letom 1978 zelo spodbudna, vendar Tosamovci ne moremo biti zadovoljni toliko časa dokler se sami ne bomo stoodstotno pokrivali. Vse realne možnosti za to še niso dane, vendar smo na najboljši poti, da to kmalu dosežemo.

Kaj je sedaj naloga vseh delavcev Tosame, da bi uvozno-izvozne težave prebrodili čim manj boleče v tekočem letu in v bodoče:

— Strogo varčevanje vseh vrst materialov

— Nadomeščanje uvoznih materialov z domačimi

— Povečanje izvoza do konca leta, pri tem pa opozoriti obe proizvodni temeljni organizaciji združenega dela na kvalitetno in kvantitetno proizvodnjo

— Trajna orientacija, kjer bomo zmanjševali uvoz, oziroma izvršili substitucijo materialov. Predelava odpadkov in uporaba cenejših materialov

— Razvoj domače tehnologije izdelave vseh tistih repromaterialov, ki so sedaj predmet uvoza.

Predvsem pa nam mora biti jasno, da bo Tosama tudi v bodoče močno vezana na uvoz reprodukcijskega materiala, zaradi razvoja tehnike in tehnologije v svetu v proizvodnji sanitetnega materiala, izdelkov za žensko in otroško higieno, zato mora biti naš cilj poslovna usmerjenost, izvoz naših izdelkov.

Slavko Bajec oec.
Glavni direktor

Konferenca neuvrščenih

Iztekla se je šesta konferenca voditeljev in vlad neuvrščenih držav, ki je bila v Havani na Kubi. Ves svetovni tisk ji je posvetil mnogo pozornosti in tudi priznal, da je to največje in v marsičem tudi prelomno srečanje neuvrščenih, kar jih je bilo do sedaj. Na konferenci so se zbrali predstavniki dveh tretjin vseh držav na svetu in veliko članov osvobodilnih gibanj, ki se še vedno borijo za svobodo in enakopravnost v svojih deželah.

Sprejetih je bilo mnogo sklepov, ki dajo slutiti, da bo politika neuvrščenih v prihodnjih letih krepko posegla v svetovno politično dogajanje. Vsekakor pa je bilo na konferenci večkrat poudarjeno, da bodo vse članice skupno stremele po izoblikovanju boljše bodočnosti, v kateri ne bo več prevlade močnih industrijskih držav nad nerazvitimi, še ne dolgo tega kolonialnimi deželami. Naj bi se ne dogajalo, da bi imeli v kakšni deželi na eni strani bajno bogastvo, po drugi pa bodo ljudje umirali od lakote; še vedno je pereč problem v svetu rasna diskriminacija, čeprav so ljudje nebelih ras že mnogokrat s svojim delom dokazali,

(Nadaljevanje na str. 3)

(Nadaljevanje s strani 2)

da so povsem enakopravni belcem. To so resda zelo obsežne naloge in marsikdo jih je komentiral kot malce utopistične, vendar ne smemo pozabiti, da se je gibanje neuvrščenih v zadnjem času zelo razmahnilo in da morajo biti slej kot prej vidni rezultati njihovih prizadevanj za enakopravnost in nemešavnje v notranjo politiko za vse dežele.

Politika neuvrščenih je vse bolj prisotna tudi v Evropi, čeprav zahodni tisk ni bil preveč naklonjen konferenci. Priznati so sicer morali izreden pomen srečanja, pa so vseeno iskali »dlako v jajcu«. Prisotne na konferenci so delili na tako imenovane prosovjetske in prave neuvrščene. Še posebno je bilo veliko polemik na račun kubanskega voditelja Fidela Castra, ki je javno priznal pomoč Sovjetske zveze pri razvoju Kube. Menili so, da bo ta izjava sprožila nesoglasja med samimi članicami, vendar so pozabili na bistveno načelo enakopravnosti in neuvrščenosti, da »ima vsaka država nesporno pravico, da sama poišče pot

svojega razvoja v socializmu kot je to za njo v trenutnih razmerah najugodnejše«. Ravno tako so pozabili, da kljub velikim razlikam med posameznimi članicami gibanja obstaja dejstvo, da se vse borijo za isti cilj.

Na konferenci so bili sproženi mnogi pereči gospodarski problemi. Trenutno najbolj pereč je vsekakor problem nafte. Kljub temu, da imajo nekatere države te surovine dovolj, se zopet pojavijo težave ob monopolu nekaterih zahodnih in ameriških koncernov, ki znižujejo dohodek državam izvoznicam, sledijo pa tudi razni zastoji, ki še otežujejo in podaljšajo pot nafte od proizvajalca do končnega uporabnika. Še nadalje se morajo neuvrščene dežele posvečati napredku gospodarstva v nerazvitih in državah v razvoju, da se bodo lažje otrsle svoje odvisnosti od uvoza prepotrebnih izdelkov in repromaterialov. Za reševanje svojih ekonomskih problemov se bodo članice neuvršenih dežel zavzemale tudi v OZN, v kateri s svojo politiko enakopravnosti in miru vedno najdejo posluš za svoje probleme, pa naj si bodo to glede pre-

hrane, izobraževanja in podobno.

Izredno veliko pozornost je na konferenci vzbudil tov. Tito s člani naše delegacije: Vidoje Žarković, Miloš Minić, dr. Anton Vratuša, Berislav Bodurina, Budimir Lončar in Josip Vrhovec. Nesporno so priznali našemu voditelju njegov velik prispevek k razvoju in krepitvi neuvrščenosti in miru v svetu. Jugoslavija je s svojo notranjo in prav tako zunanjo politiko zgleden primer neuvršenih. Sama se ne vtika in ne narekuje razvoja drugim deželam, prav tako pa ne dovoli, da bi se druge vmešavale v našo pot razvoja. Narodi pri nas živijo v enakopravnosti in tudi rasnih razlik ne poznamo, saj je mnogo študentov iz dežel v razvoju, ki so pri nas našli svojo drugo domovino.

Vendar pa kljub vsemu ostajajo problemi, tako pri nas kot v svetu in prav letošnje srečanje v Havani bo v marsičem pripomoglo do izboljšanja razmer v svetovni politiki, gospodarstvu in sploh v nadaljnjem razvoju sveta.

Sonja Grajš

Akcija NNNP v Tosami Akcija NN

Požar v oddelku cigaretnih filtrov

Že ob 6. uri in 30 minut se je zaslíhal alarmni znak, ki je obveščal nevarnost požara.

Po treh enakomernih zvokih sirene s presledkom in obvestilom po zvočniku, da je v našem oddelku požar, smo se hitro in vestno lotili dela.

Ustavili smo vse stroje, izključili električno napeljavo in klima napravo, ter pospravili vnetljive tekočine.

V poltemi je pri spretnejšem gašenju in opravljanju z aparatom pomagala ročna svetilka.

Ker smo imeli v bližini ročne gasilske aparate, smo zelo hitro in učinkovito pogasili naš požar. Seveda, v pomoč pa so nam prišli naši izurjeni gasilci.

Požari so pogosta nesreča in povzročajo veliko škodo posameznikom in družbi, zato smo se po končani »akciji« pomenili, kako lahko majhne začetne požare pogasimo z enostavnimi pripomočki.

Poudarili smo, da za gašenje začetnih požarov najpogosteje uporabljamo vodo, vendar ne vedno. Z vodo nikakor ne smemo gasiti električnih naprav in napeljav in vnetljivih tekočin, zato smo si v naši diskusiji dobro zapomnile vse gospodinje, da bomo požar v ponvi na štedilniku, pogasile oziroma zavrle s pokrovko. Da gasimo tudi s peskom, pepelom in drobno zemljo pa smo ugotovili, če bi imeli požar avtomobila.

Da smo naše znanje še izpopolnili, smo uporabili in se seznanili s hidrantom in ročnim gasilskim aparatom, ter z navodilom za uporabo tega.

S hitrim in primernim ravnanjem lahko v nesrečah pogosto rešimo ljudi in življenjsko potrebno imetje.

Da bi bilo naše ravnanje v takih razmerah res smotno in v pomoč, smo v našem TOZD-u v akciji »Nič nas ne sme presenetiti« pokazali vse naše sposobnosti in vso pripravljenost na NEPREDVIDEN POŽAR.

(Nadaljevanje na strani 4)

Požar v oddelku cigaretnih filtrov

Požar v mikalnici

V oddelku mikalnice so se aktivno in z vso resnostjo uležili sobotne akcije NNNP.

Že pred to akcijo so v oddelkih še intenzivnejše poučevali sodelavce o nalogah, ki jih čakajo v primeru požara ali drugih nenadnih nesreč.

Tako je v soboto malo pred sedmo uro zjutraj nastal požar pri mikalniku št. I. Ob danem znaku, da je nastal požar, je vodja izmene takoj izključil klimatsko napravo, drugi vodja izmene pa centralno stikalo za pogon vseh strojev. Z zaustavitvijo klime naprave je bilo avtomatsko sproženo stikalo, ki je javilo požar v vratarnico. Seveda je izmenovodja še telefonsko preveril, če je bil požar res javljen za zunanjo intervencijo.

Najbolj usposobljene sodelavke so takoj odšle z aparati za gašenje k stroju in poskušale omejiti požar.

V tistem trenutku je že prispeła intervencijska skupina našega IGD, ki je prevzela vodstvo nad gašenjem. Delavcem so pojasnili, da bodo izpustili zrak iz tlačne po-

sode zaradi nevarnosti eksplozije in izklopili glavno stikalo za luč.

Cevi iz hidrantov so bile razvite v rekordnem času, prav tako tudi zadušeni požar.

Po končani akciji so poklicali električarje, da so zopet pravilno vklopili električno napeljavo in sodelavci so normalno nadaljevali s proizvodnjo.

Zadnji napotki tehnično-reševalni ekipi

Poplava v tkalnicah in pripravljalnici

Ob 7.30 smo delavci zaslišali znak sirene, da je v oddelku prišlo do poplave. Zaposleni delavci smo takoj pričeli z reševanjem: Najprej smo izključili klime naprave, stroje, kakor tudi elektriko.

Delavke so takoj pričele z reševanjem materiala (gotovi izdelki), dvignile so ga namreč za cca 1/2 metra. S tem so odklonile nevarnost škode, ki bi nastala vsled narasle vode.

Tudi v naših oddelkih je akcija uspela.

Hitra pomoč — najboljša pot k uspehu

Potres v konfekciji

OTROŠKA KONFEKCIJA

Nič nas ne sme presenetiti, to je bila akcija, ki nas je spremljala oziroma na katero smo se pripravljali vse od letošnjega aprila. Vrh te akcije pa je bila sobota, 29. septembra. Znanje, ki smo ga v tem času pridobili, smo v otroški konfekciji preizkusili z elemen-

tarno nesrečo — potresom in zletalskim napadom.

Velikokrat smo se v teku akcije spraševali in razmišljali, ali bi znali prijeti za gasilski aparat in pogasiti ogenj, ali bi se znali zoperstaviti morebitnemu sovražniku in njegovim razdejanjem. Da bi to zmogli, smo dokazali v sobotni akciji. Delo v oddelku je potekalo normalno vse do osme ure, ko se je zaslišal zvok sirene, ki je ponazarjal potres. Vživelimo se v de-

Ob potresu v konfekciji so se delavke kar najhitreje zbrale na dvorišču (Nadaljevanje na strani 5)

(Nadaljevanje s strani 4)

jansko stanje in ukrepali tako, da rešimo imetje in seveda sebe.

Zavedali smo se resnosti akcije pa četudi je bila sohotna akcija le preizkus našega znanja, kako ob kakršnih koli nesrečah pomagati sebi in drugemu.

SANITETNA KONFEKCIJA

Ob osmi uri je bil znak za potres. Hitro smo izključili stroje, glavna stikala in se po najhitrejši poti umaknili iz oddelka na plano.

Zunaj je bila že pripravljena reševalna ekipa CZ, ki je pohitela v oddelek, če je morda potrebna njihova pomoč.

Zelo se zavedamo, kako pomembna je »Tosama« z ozirom na vrsto proizvodnje v primeru vojne ali drugih elementarnih nesreč. Mislimo, da smo z akcijo dokazali kako moraš pomagati sebi in drugemu, da bi bile posledice nesreč ali vojne čim manj boleče.

Letalski napad

Točno ob 12.30 se je po zvočnih oglasil zavijajoč alarmni znak, napovedovalkin glas pa nas je opozoril, da gre za letalski napad, zaradi katerega se moramo zbrati v »zaklonišču«.

Vsi delavci smo vedeli, kaj je naša naloga. V proizvodnih oddelkih so bili ustavljeni vsi stroji in oklopljena elektrika. Hitro, vendar brez panike, zmede in prerivanja smo zapustili delovne prostore, ko smo prej odprli vsa okna. Zaklonišče se je hitro napolnilo. Zato je treba pohvaliti dobro pripravljenost in discipliniranost, pa tudi to, da smo akcijo vzeli resno, ker sicer ne bi mogla uspeti.

Ob letalskem napadu je bila enota civilne zaščite ves čas na preži, za primer, če bi kdo potreboval pomoč ali če bi prišlo do nepredvidenih požarov. Izkazalo se je, da ta pozornost ni bila odveč, saj je izbruhnil požar v oddelku filtrov. Ob alarmnem znaku je tehnično-reševalna ekipa odhitela na kraj nesreče, hip za tem pa so tja odbrzeli tudi gasilci. Njihova hitra reakcija nas je kar malo presenetila, saj je bil »požar« pogašen v nekaj minutah, ponesrečenim pa nudena hitra pomoč.

Pomoč ponesrečencem ob požaru in letalskem napadu

»Zaklonišče« se je v hipu napolnilo

Kako je uspela akcija NNNP v Tosami

Priprave na akcijo NNNP so potekale v TOSAMI že dalj časa, vendar ne v tem smislu, kako se bomo pokazali 29. septembra, na dan, ki je bil določen za vaje na celotnem področju Slovenije.

Te priprave so imele namen usposabljanja članov in ekip civilne zaščite ter narodne zaščite za primer kakršnih koli elementarnih nesreč, ki so možne ali so že sedaj pogosto prisotne v naši delovni organizaciji. Zato nas tudi akcija »NČ NAS NE SME PRESENETI« v Tosami ni presenetila.

Pripravili smo kvalitetni program raznih akcij, ki se je odvijal od 5,00 ure zjutraj do 18,00 ure popoldne. Program je obsegal akcije s področja ljudske obrambe,

družbene samozaščite in samozaščite.

Pri vseh izvedenih akcijah ugotavljamo sledeče:

1. Splošna je ugotovitev, da je akcija NNNP v Tosami uspela množično in kvalitetno.

Na samih vajah in pripravah je sodelovala več kot 800 članov naše delovne organizacije: od priprav ekip za civilno zaščito, narodno zaščito, splošne ljudske obrambe, samoupravnih organov in družbeno političnih organizacij do konkretnih akcij na sam dan vaj NNNP, ki so se odvijale po programu in je sodeloval sleherni član naše delovne organizacije.

(Nadaljevanje na strani 6)

(Nadaljevanje s strani 5)

2. Vsi delavci TOSAME smo k izvedbi akcije NNNP pristopili resno in odgovorno, kajti zavedamo se, da je TOSAMA ena od takih delovnih organizacij, ki ima nalogo posebnega pomena za proizvodnjo sanitetnega materiala v miru in vojni. V TOSAMI so z ozirom na tehnologijo proizvodnje možne vse vrste elementarnih nesreč — od požarov, povodenj, potresa, itd., kakor tudi letalskih napadov v času vojne.

Temu primerno je bil prilagojen tudi program celotne aktivnosti, zato smo ga delavci Tosame izvajali z vso resnostjo in odgovornostjo.

Zavedamo se, če bomo dobro usposobljeni, da bomo s tem u-

Ekipa narodne zaščite, ki je varovala objekte Tosame

Nudenje prve pomoči »ponesrečenim«

spešno reševali ljudi, nas same in tudi vse materialne dobrine pred morebitnim uničenjem.

3. Delavci Tosame smo z velikim razumevanjem sprejeli sklep samoupravnih organov, da je sobota 29. septembra delovni in neplačan dan, da je ta dan namenjen predvsem vajam za splošno ljudsko obrambo in družbeno zaščito za utrjevanje naše samoupravne socialistične ureditve.

4. Ugotavljamo, da je tehnična opremljenost vseh ekip civilne zaščite zadovoljiva in primerna za hitro in tudi uspešno intervencijo. Potrebne so le manjše dopolnitve v tehnični opremljenosti, ker se je prostorsko delovna organizacija v poslednjem času precej povečala.

Na koncu menim, da je prav, da se pohvalijo za požrtvovalno delo in organizacijo celotne akcije

NNNP:

- vsi delavci Tosame
- vse ekipe civilne zaščite
- člani narodne zaščite, ki so sodelovali v zavarovanju delovne organizacije in objektov
- odbor za LO in DS, ki je vodil celotno akcijo in vse ki so kakorkoli sodelovali in pripomogli, da je akcija NIČ NAS NE SME PRESENETITI, v celoti uspela.

Predsednik odbora
za LO in DS:
Slavko Bajec, oec.

Paket rezervne hrane »Danes in jutri« se vključuje v akcijo »NNNP«

Z razvojem naše samoupravne socialistične družbe smo dosegli tudi na področju graditve splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite pomembne uspehe, predvsem zaradi dejstva, da je ljudska obramba in družbena samozaščita sestavni del človekovih samoupravnih pravic in dolžnosti. To daje delavcem in občanom široke možnosti za ustvarjalno in samoiniciativno delovanje, tako v združenem delu, KS in družbenopolitični skupnosti; glede organiziranja, opremljanja in preskrbe prebivalstva z živili. Eden izmed pomembnih dejavnikov v funkciji preskrbe je tudi akcija z geslom »Danes in jutri 84«, saj praktično rešuje eno izmed važnejših nalog ljudske obrambe in družbene samozaščite, to je zagotovitev minimalne rezerve živil v vsakem gospodinjstvu.

Znanstveno-sociološke ugotovitve so pokazale, da so rezerve hrane predvsem v večjih urbaniziranih stanovanjskih soseskah, glede na nov način preskrbe in prehranske navade nezadostne in ne zagotavljajo niti najnujnejše prehrane družin v izjemnih situacijah.

Temeljni element, ki izhaja iz izkušenj in načel NOB in daje celovitosti sistema ljudske obrambe in družbene samozaščite specifični poudarek, je človek, delavec in občan edini, ki se lahko v organiziranih in pripravljenih akcijah bori tudi proti moderni vojaški tehniki in premaguje s svojo voljo in sposobnostjo tudi največje elementarne stihije.

Prav zaradi tega je prehrana in preskrba prebivalstva bistven element v letošnji republiški akciji »Nič nas ne sme presenetiti«, ki s preverjanjem obrambne sposobnosti naprav in pripravljenostjo delovnih ljudi in občanov na izredne življenjske situacije, doživlja vrh svojih akcij prav v septembru letošnjega leta.

Vsebina paketa rezervne hrane »Danes in jutri 84« omogoča kompletno prehrano štiričlanski družini

po 3 obroke za 7 dni
7 dni x 3 obroke x 4 osebe = 84
z dopolnilnimi obroki suhega sadja, mleka in vitamina C.

Pri sestavi paketa so strokovnjaki upoštevali predvsem biološko vrednost jedi, obliko in hitrost priprave jedi oz. obrokov. Paket je primeren tudi za manjše družine, saj so konzerve praviloma 2-porcijske. Paket tehta 25 kg.

Prehrambeni paket, ki vsebuje 45 izdelkov prehranske industrije Jugoslavije, je sestavljen tako, da zadovoljuje dnevne fiziološke potrebe tako po kalorični kot nutritivni plati. Dnevni obrok (na osebo) ima kalorično vrednost 1900 kalorij in vsebuje 55 g beljakovin poleg ogljikovih hidratov, mineralov i vitaminov, katerih kalorična vrednost povsem zadošča dnevnim potrebam človeškega organizma.

Vsebinsko paketa je podrobno pregledala in potrdila mešana komisija strokovnjakov s področja prehrane, ki jo je imenoval republiški komite za tržišče in cene. Paketu je priložena brošura, ki vsebuje navodila za pripravo jedi iz prehranjenega paketa in kompletne jedilnike za 7 dni, kar vsekakor olajšuje hitro in pravilno pripravo obrokov.

Paket bo v vsakdanjem življenju tudi nekakšen regulator med zalogami prehranjenih artiklov, predvsem v dnevih ko nakup v trgovini ne bo mogoč, oz. ko bo družina potrebovala hitro in enostavno pripravljeno obroko, pa tudi na izletih in taborenju.

Jedi, vsebovane v paketu, bodo uporabne najmanj leto dni, nekateri izdelki tudi dlje, tako, da bo družina ta prehranbeni paket po stopoma obnavljala. Cena paketa je 1.050,00 din, cena izdelkov v paketu pa je približno 20 % nižja od maloprodajnih cen.

Da bi delovnim ljudem in občanom čimbolj poenostavili nakup paketa »Danes in jutri 84« sta Zveza sindikatov in SZDL kot temeljna nosilca in politična dejavnika na področju uresničevanja ljudske

obrambe in družbene samozaščite, ustvarila skupno z delovno organizacijo HP Kolinska možnost obračuna plačevanja paketa.

Namen paketa se kaže torej predvsem v ustvarjanju potrebnih zalog hrane v primeru vojne in elementarnih nesreč ko bodo zagotovo nastopile težave pri preskrbi s hrano in ko bo prav za prehod na racionalizirano preskrbo v spremenjenih razmerah potreben čas, ki bo v različnih krajih različen, pač odvisno od konkretnih priprav in izvedb nalog s področja družbene samozaščite. Predvsem za premostitev teh težav pri preskrbi z živi-

li je nujno, da si vsaka družina oz. gospodinjstvo sprotno zagotavlja zalogo živil.

S svojo neuvrščeno zunanjo politiko in z vzglednim ravnanjem na področju mednarodne solidarnosti in vzajemne pomoči pa naša samoupravna socialistična družba v okviru svojih možnosti zagotavlja tudi pomoč drugim narodom, ki jih prizadenejo hujše elementarne nesreče.

Tako bo prehranbeni paket »Danes in jutri 84« postal tudi ena izmed učinkovitih oblik pomoči jugoslovanskega Rdečega križa.

HP Kolinska

Vsebina prehranjenega paketa — Danes - jutri 84

S sej skupščin SIS

Skupnost otroškega varstva

Z razvojem otroškega varstva se je pričela načrtno reševati predšolska vzgoja in varstvo. Potrebe po vzgojnovarstvenih kapacitetah rastejo hitreje kot zmogljivosti, kar so mnogi med nami že sami občutili. Planira se, da bo do leta 1981 zagotovljeno 1233 mest za otroke, kar pa zagotovo ni zadovoljivo. Zato bo treba dati otroškemu varstvu prednost v razvoju. Način zadovoljevanja potreb po varstvu otrok ima gotovo številne pomanjkljivosti, ki naj bi se sčasoma popravile. Pri tem mislimo na nastajanje novih sosesk in urbanih zaselkov, v katerih pridobivanje mest za varstvo otrok še ni časovno usklajeno s stanovanjsko gradnjo. Zaradi pomanjkanja mest se poslužujejo predvsem socialnih

kriterijev, ker je mest največkrat le za nujnejše primere.

Od leta 1976 do 1979 so bili dokončani objekti v krajevnih skupnostih Jarše, Ihan, Domžale, Moravce, planirane pa so še nove kapacitete v Moravčah in Trzinu. Odprt je bil tudi oddelek za prizadete otroke, ki vključuje 6 otrok. Večina otrok od 5 do 6 leta starosti je bila deležna 80-urnega vzgojnega programa.

Za obdobje 1981-1985 so predvidene nove naloge, ki še niso docela izdelane, ampak so podane v variantah. Tako naj bi se podaljšal porodni dopust in sicer na 12 oz. 16 mesecev, o čemer je govora že dalj časa. Predlog je tudi, da bi poskrbeli za varstvo kmečkih mater, ki bi dobivale nadomestilo dohodka za čas 6 tednov po porodu.

Vsi otroci naj bi še naprej dobivali pomoč ob rojstvu v obliki zavetke za novorojenčke oz. denarne pomoči (možnost izbire).

Skupnost socialnega skrbstva

Na tem področju se je v prvem polletju pokazala izguba, saj dočena sredstva niso zadoščala. Na porast stroškov so bistveno vplivale cene za socialne ustanove in zavode. Velika finančna obveznost za Skupnost socialnega skrbstva je tudi ustanovljen Center za usposabljanje invalidne mladine v Mengšu.

Vendar pa so v srednjeročnem obdobju 1976-1980 storjeni vidni premiki, saj so se izboljšali pogoji za domsko varstvo in zaposlitev za prizadete osebe, poleg tega pa tudi za občane potrebne družbene pomoči. Veliko je storjenega tudi pri usposabljanju, vzgoji in pravilnemu svetovanju ob postopkih razveze in sprave. V bodoče pa se bo treba tem bolj posvetiti nalogam, (Nadaljevanje na strani 8)

ki zaradi pomanjkanja sredstev ni so mogle biti izvedene. Sem spada že omenjena sanacija doma Mengeš, izvedba nege na domu za potrebe občanov in preventivno delo za zgodnje odkrivanje socialnih problemov.

Kulturna skupnost

Skoraj je končano srednjeročno obdobje 1976-1979, zato pogledajmo, kako se je v tem času uresničeval načrt kulturnega razvoja.

Izdani sta bili dve publikaciji — »Pomniki revolucionarnega delavskega gibanja in NOB v domažalski občini« in »Zbornik občine Domžale«. Izreden uspeh je imela tudi pesmarica za otroke — Tomaža Habeta »Katka brez copatka«.

delegat tov. Potočnik Avgust

Knjižni fond se je povečal v letu 1978 za 1307 knjig, vendar to ni toliko kot je bilo planirano (ena nova knjiga na 20 prebivalcev). Skupnost si prizadeva čimbolj pomagati skupinam v Občinski zvezi

kulturnih organizacij, ki združuje 10 pevskih zborov, 6 instrumentalnih skupin, 10 dramskih skupin, folklorno, likovno in nekaj recitatorskih skupin. Skupine pripravljajo vedno bolj kvalitetne prireditve, kar je zelo pohvalno.

Na žalost so bila gledališka gostovanja redka, ker v občini še vedno nimamo primernih prostorov za tehnično izvedbo predstav. Nasprotno pa je zelo uspela organizacija koncertov v Grobljah. Na spomeniškovarstvenem področju je skupnost precejšnja sredstva namenila za tekoče vzdrževanje pomnikov na območju občine Domžale ter za postavitev novih. Potrjeni so že tudi prvi koraki obnove gradu Krumperk.

Skupnost vsako leto podeljuje posameznikom, društvom in kulturnim ustanovam Kersnikove plakete za požrtvovalno delo na kulturnem področju.

Velik problem je vzdrževanje in oprema kulturnih objektov, največja pa je tovrstna potreba v krajevnih skupnostih in društvih. Omeniti velja še to, da je kulturna skupnost zmanjšala sredstva na vseh postavkah in jih namenila kot solidarni prispevek k izgradnji osnovne šole v Krašnji.

Marjana Gostinčar

O RAZISKOVALNI SKUPNOSTI

V procesu ustanavljanja samoupravnih interesnih skupnostih je prišlo tudi do ustanovitve Raziskovalne skupnosti Slovenije (RSS), v občinskem merilu pa se je formirala občinska raziskovalna skupnost (ORS) Domžale.

Verjetno ne vemo dosti o delu te skupnosti, saj rezultate njenega dela ne koristimo v našem vsakdanu tako direktno kot delo nekatere drugih skupnosti.

Tosama je podpisnik samoupravnega sporazuma o raziskovalni skupnosti na področju Domžal, ravno tako pa smo tudi člani področne raziskovalne skupnosti za tekstil in usnjarstvo pri RSS.

Republiška raziskovalna skupnost financira raziskovalne naloge, ki jih iz predloženega programa izberejo in potrdijo delegati; te naloge pa morajo zajemati področja, ki so širšega družbenega pomena in ki se dajo tudi koristno uporabiti v vsakdanjem življenju v smislu doprinosu k napredku. Za čimboljše izpolnjevanje teh ciljev pa je nujno potrebno sodelovanje med izvajalci raziskovalnih nalog — raziskovalnimi enotami in med porabniki oz. predlagatelji nalog (DO ali druge skupnosti). Tri četrtine sredstev raziskovalne skupnosti naj bi se po planu porabilo za razvijanje tehnologij v proizvodnji, ostalo pa za razvojne naloge negospodarskih dejavnosti.

Občinska raziskovalna skupnost pa si je v svojem programu dela

poleg sodelovanja pri RSS zadala kot glavno nalogo: v občinskem merilu pospeševati inovacijsko dejavnost. V ta namen sta bila pripravljena Samoupravni sporazum o organiziranju inovacijske dejavnosti

Delegatka, tov. Kraljeva

v občini Domžale in Pravilnik o podeljevanju nagrad ORS za vzpodbujanje množične inovacijske dejavnosti za dosežke na področju organiziranih raziskovalnih procesov. Oba omenjena akta sta ravno v tem času v javni razpravi.

Namen ORS je, da organizira komisijo za inovacije, organizira predavanja in posvetovanja o inovacijski dejavnosti z namenom spremeniti miselnost o inovacijah, z omenjenim pravilnikom pa uvesti nagrajevanje posebnih dosežkov na inovacijskem področju v občinskem merilu. V ta namen bo ORS v bodoče navezala stike z DO, kjer so že izdelani pravilniki o inovacijah; kjer pa tega še ni, pa naj bi to delo vzpodbudila.

S temi oblikami dela se želi ORS vključiti v vse oblike dela v občini.

Kralj Tončka

ZAMUDNIKI

V mesecu septembru se je nabralo 28 zamudnikov, kar pomeni, da se število od prejšnjega meseca ni prav nič zmanjšalo. Po dva ali večkrat so zamudili naslednji delavci:

1. STREHAR Zvonka — 11. 9. — 18. 9. — 25. 9. 1979
2. DRČAR Marta — 5. 9. — 27. 9.
3. DRČAR Milan — 5. 9. — 27. 9.
4. MODLIČ Zlatko — 20. 9. — 21. 9.
5. OKORN Peter — 22. 9. — 23. 9. (Nadaljevanje na strani 9)

S sej samoupravnih organov

DELOVNA ORGANIZACIJA:

Gospodarski odbor

Službena potovanja:

V času od 3. do 8. septembra 1979 je potekalo službeno potovanje Avstrijo, ZR in DR Nemčijo. Udeležila sta se ga tov. Babnik Janez in tov. Gornik Franc. Pri firmi Lohmann sta se pogovarjala o reklamaciji netkanega blaga. Potrebno je ugotoviti krivce napak, ki so se pojavile in tudi ustrezno ukrepati.

Od 12. do 14. septembra so se tov. Viljem Dolenc, Kralj Antonija, dipl. ing. in Rozman Janez udeležili službenega potovanja k firmi Mölnlycke, Nizozemska glede reklamacije izvoženih vložkov. Gospodarski odbor je zadolžil strokovne službe, da pregleda že izdelane vložke, pregleda stroj in opravi nekatere spremembe, poišče naj se krivce za nastanek teh odstopanj in ustrezno ukrepa.

Na mednarodnem sejmu za tekstilno industrijo, Itma 79 v Hannoveru, bo prikazano tudi nekaj strojev za izdelavo netkanega blaga, zato se bo sejma udeležil tudi tov. Gornik Franc, vodja vlaknovinskega oddelka.

Na obisku pri firmi Mölnlycke Göteborg sta se tov. Slavko Bajec in Franc Peterlin pogovarjala o nadaljnjem poslovno tehničnem sodelovanju po letu 1980, ko nam preteče sedanja pogodba. Tosama in Mölnlycke sta zainteresirani, da se sodelovanje nadaljuje.

TOZD FILTRI:

Delavski svet:

Sprejet je bil družbeni dogovor o oblikovanju kadrovske politike v občini Domžale. Za podpisnika se pooblasti tov. Slavka Bajeca, glavnega direktorja, za člana komisije pa se imenuje tov. Hafner Marjan, vodja kadrovske službe.

Sprejme se Samoupravni sporazum o združevanju v IX. tekstilno enoto samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino SR Slovenije. Za podpisnika tega sporazuma se imenuje tov. Slavko Bajec.

Zaradi pomanjkanja repromateriala bo verjetno prišlo do zastoja v temeljni organizaciji TOZD Saniteta. Najprej se premestijo tisti delavci, ki imajo najmanj delovne

ga staža v delovni organizaciji. Delavcev s 30-letno delovno dobo pa se ne premesti.

Skupni delavski svet:

Investicije - nakup osnovnih sredstev

1. Odobrijo se sredstva za nakup električnega dvigala za potrebe mehanične delavnice. Prav tako se za potrebe mehanične delavnice odobrijo sredstva za nakup omare K-650.

2. V kotlarni bi bilo potrebno kupiti protitočnik voda-para za potrebe šoferjev, SDS je sprejel sklep, da se v ta namen odobrijo sredstva.

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV V TOZD SANITETA IN DSSS

Pregled sklepov

Pri pregledu izvrševanja sklepov zadnjih sej so bili sprejeti sklepi zadev, ki so se že obravnavale, ni so pa bili za to takrat sprejeti sklepi:

1. Pri pregledu inventurnega stanja ob zaključnem računu 1978 v tozdu Saniteta se uvede disciplinski postopek zoper delavce, ki so malomarno poslovali v skladišču surovin in pomožnega materiala.

2. Odpis nerabne micropor embalaže — še ne odpisana vrednost 109.280,60 naj se odpiše v breme dohodka tozda Saniteta (dodatek k sklepu s 3. izredne seje, ki je bila 18. 1. 1979).

3. V času javne razprave o predlogu analize za samoupravno organiziranost je skupni delavski svet sprejel sklep, da se razprava o predlogu nadaljuje. Ker se ta sklep ne izvršuje, je od strani ZK tozda Saniteta in OO ZSMS prišla pobuda, naj se predlog analize dokončno oblikuje in zaključí.

V zvezi s tem delavski svet tozda Saniteta predlaga skupnemu delavskemu svetu, da opozori komisijo za izvajanje Zakona o združenem delu, naj nadaljuje razpravo in pove zakaj sklep ni realiziran oz. razčiščen v pozitivnem ali negativnem smislu o novem samoupravnem organiziranju v Tosami.

3. Nabavljen je bil tovorni avto ZASTAVA-2500, kot zamenjava dotrajanega sedanjega vozila TAM-2000, ki se odproda v DO Slovenija avto po ceni, ki jo bo določil uradni cenilec.

4. Za potrebe obrata družbene prehrane se odobrijo sredstva za nakup električne peči s pekači in transportnega vozička.

5. Osebnostno vozilo Mercedes je zaradi dotrajanosti v zelo slabem tehničnem stanju, zato so v skladu z Gospodarskim načrtom 1979 odobrena sredstva do 700.000 din za nakup novega osebnega vozila.

6. Za potrebe kemijskega laboratorija je potrebno nabaviti nov sušilnik, ker obstoječi ne zadošča več.

Odstop osnovnega sredstva:

Železna blagajna, ki je naša delovna organizacija več ne uporablja, se odpiše in brezplačno odstopi Tekstilni tovarni Senožeče.

S. Grajš

Informacija o deviznem poslovanju v temeljni organizaciji

V okviru države se je pristopilo k akciji, katere cilj je predvsem v tem, da se hitro in učinkovito odpravijo dolgoletne plačilno bilančne težave in da se celotna družba dolgoročno usmeri v povečanje izvoza blaga in storitev. V zvezi s tem so bili sprejeti določeni ukrepi, ki delujejo predvsem v smeri za povečanje izvoza in omejevanje uvoza ter tesnejšega samoupravnega povezovanja združenega dela znotraj delavskih organizacij in drugih oblik združevanja. Položaj je sedaj tak, da si moramo sami pomagati in sicer moramo odnos izvoza in uvoza uskladiti na enak nivo. Ta ukrep velja že za II. polletje letošnjega leta. Ker mora biti izvozeno blago razen tega tudi plačano, pomeni, da bomo v zadnjih dveh mesecih tega leta prišli v večje težave zaradi primanjkljaja reprodukcijskega materiala. Grozijo nam torej zastoji pri proizvodnji tistih izdelkov, ki se izdelujejo iz uvoženega materiala.

Da bi preprečili zastoje v proizvodnji in prodaji v tem letu, moramo takoj pristopiti k nekaterim ukrepom, ki naj ublažijo trenutni položaj naše delovne organizacije in sicer naj se vsi delavci prizadevamo za dvig kvalitete, produktivnosti in varčevanja z reprodukcijskim materialom in takšne razvojne usmeritve, ki naj čimprej izravnajo našo zunanje-trgovinsko bilanco.

(Nadaljevanje na strani 10)

Odpoved pogodbe s firmo Mölnlycke

S firmo Mölnlycke Göteborg smo v mesecu oktobru 1970 podpisali 10-letno pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju izdelave damskih vložkov in uporabe imena Mimosept ter izdelave mólny plen in uporabe imena Mölny. Na osnovi 18. točke pogodbe, je potrebno leto odpovedati pismeno eno leto pred zapadlostjo, ker se v nasprotnem primeru pogodba podaljša za naslednjih pet let.

V zvezi s tem je delavski svet sprejel naslednje sklepe:

Firmi Mölnlycke Göteborg se odpove pogodba o dolgoročnem poslovno tehničnem sodelovanju izdelave damskih vložkov in uporabe imena Mölny z 31. 12. 1980.

Treba si je prizadevati, da bi s firmo sklenili novo pogodbo o poslovno tehničnem sodelovanju, kakor je v Zakonu o prometu blaga in storitev s tujino navedeno.

Za realizacijo navedenih sklepov se pooblašča:

- glavni direktor Slavko Bajc oec.
- direktor tozd Saniteta Janez Leskovec oec.

Sprejem Samoupravnega sporazuma o združevanju v IX. tekstilno enoto SISEOT in pristop k družbenemu dogovoru o oblikovanju kadrovske politike

Pristopi se k sprejemu Samoupravnega sporazuma o združevanju v IX. tekstilno enoto Samoupravne interesne skupnosti za ekonomske odnose s tujino.

Za podpisnika tega sporazuma je za delegata v enoti se imenuje tov. Slavko Bajec.

Člani skupnosti v enoti uresničujejo pravice in obveznosti ter usklajujejo medsebojne interese in stališča na področju razvijanja ekonomskih odnosov s tujino, ustvarjanja in pridobivanja deviznih sredstev in na področju skupnega prihodka in dohodka na teh osnovah.

Pristopi se k družbenemu dogovoru o oblikovanju kadrovske politike v občini Domžale.

Za podpisnika družbenega dogovora se pooblasti glavnega direktorja Slavka Bajca. Za člana komisije za družbeni dogovor se imenuje tov. Marjana Hafnerja, vodjo kadrovske službe.

Spremembe naših aktov bo potrebno opraviti predvsem pri določbah, ki se nanašajo na:

- z delom pridobljeno delovno zmožnost
- obveznosti in pravice delavcev, ki se izobražujejo ob delu
- socialna varnost starejših delavcev, ki ne morejo več uspešno opravljati dela.

Enotno izvajanje družbenega dogovora bo spremljala 11-članska komisija za družbeni dogovor.

Oba sklepa — sprejem Samoupravnega sporazuma o združevanju

nju v IX. tekstilno enoto SISEOT ter pristop k družbenemu dogovoru o oblikovanju kadrovske politike v občini Domžale, je obravnaval in o njima sklepal delavski svet DSSS.

Kadrovske zadeve

Tovarišu Kerču Janezu se odobri odsotnost za čas šolanja — v tem času je obiskoval seminar iz teorije marksizma v Ljubljani za območje ljubljanske regije, od 1.

10. do 30. 12. 1979. V tem času se mu zagotovi:

- v času šolanja bo v rednem delovnem razmerju in bo prejemal osebne dohodke enako kot bi bil na delu,
- poravnali se mu bodo stroški za učne pripomočke in prevozní stroški
- po končanem seminarju zasede tako delovno mesto kot ga je imel pred odhodom na šolanje.

S. M.

Vse za otroka

MEDNARODNI SEJEM V CELJU

Vsakoletna prireditev v Celju pod imenom »VSE ZA OTROKA«, je namenjena prikazu izdelkov prehrane, perila, oblačil, igrač, učil ter druge razne funkcionalne opreme vzgojno-izobraževalnih institucij ter oprema igrišč in telovadnic. Razstava je namenjena otrokom od 0 do 15 let starosti.

V letošnjem letu je bila ta prireditev v Celju vključena v program mednarodnega leta otroka. Ceravno je bil na letošnji razstavi poudarek na igračah, smo tudi mi razstavili naše izdelke za nego otroka. V sodelovanju z Republiško skupščino otroškega varstva Slovenije smo razstavili standardni zavitek za novorojenčka, kateri je vzbudil veliko zanimanja.

Poleg razstavljenega paketa je bil obiskovalcem na voljo letak z vsebino zavitka in priporočilom predsednice izvršnega odbora zveze skupnosti otroškega varstva SR Slo-

venije, tovarišice Vide Rudolfove, s sledečo vsebino:

Otrok je v prvem letu svojega razvoja najbolj ranljivo bitje in rabi ob sebi ljubečega in skrbnega roditelja, ki mu zagotavlja osnovno varnost. V prvih mesecih prehaja iz stanja popolne odvisnosti postopno do delne odvisnosti. S podaljšanim poročniškim dopustom smo mu zagotovili do 8. meseca prisotnost najbližje osebe za duševni razvoj, z zavojčkom osnovne opreme pa bi mu zagotovili še materialne pogoje za telesno higieno v prvih mesecih življenja.

Oprema za dojenčka je na našem tržišču dostopna v različni kakovosti in po različnih cenah. Strokovnjaki so jo pregledali in ocenili ter izbrali najboljšo ter odbrali najnujnejšo. To pomeni prvi korak k standardizaciji proizvodov za otroka z nasvetom mladi družini, kaj otrok rabi in kaj je zanj na tržišču najboljše.

Analiza stroškov za otroka je pokazala, da ima družina največji strošek pri vzdrževanju otroka v prvem letu njegovega življenja. V

Naš razstavljeni prostor na sejmu

(Nadaljevanje na strani 11)

letu 1978 je znašal mesečni strošek zanj 2.129,31 dinarjev. Mlada družina ima tudi sicer še velike izdatke, od pridobivanja stanovanja in opreme do drugih, s katerimi si ustvarja osnovne pogoje življenja za vnaprej. Dosedanja denarna pomoč novorojencu je pokrivala le 3,5 % — 7,4 % stroškov za opremo otroka, zavitek pa pokriva 30 %, ker je njegova vsebina preračunano izbrana ob poenotenju vsebini, ki je kakovostna, a zaradi zagotovljene proizvodnje cenejša. Vsebinska zavitka se bo vsako leto dopolnjevala in bo pod stalnim nadzorom strokovnjakov, ker ima tako svoj funkcionalni kot tudi vzgojni pomen. Tako si vsi delavci preko skupnosti otroškega varstva zagotavljajo svoj vpliv na proizvodnjo izdelkov za otroka hkrati z zagotavljanjem osnovnega higienskega standarda vsakemu otroku.

Zavitek prinaša v družino večjo vrednost kot bi jo posamezna družina pridobila z uporabo denarne pomoči novorojencu.

V zavitku bo tudi vzgojno-higienski priročnik za ravnanje z do-

jenčkom in napotila za uporabo in dopolnilno ureditev embalaže v funkcijo ležišča ali spravila za igrače. To je prvi poizkus, da damo funkcijo tudi embalaži, ki jo sicer zavrzemo. Za mlade družine, ki nimajo več košaric bi torej pomenilo to še dodatno razbremenitev, vsak pa bi imel zagotovljeno higiensko ležišče do 4. meseca starosti. Pravico do zavitka bi pridobila mati po zdravniškem potrdilu, da je v 7. mesecu nosečnosti. Na osnovi tega potrdila bi dobila ob skupnosti otroškega varstva bon, ki bi ga odposlala v tovarno Tosama. Iz tovarne pa bi odposlali zavitek materi po pošti na dom.

V letošnjem letu, ki pomeni bolj preizkus te oblike pomoči, bi za tiste, ki osnovne pripomočke za novorojenca že imajo, veljala možnost izbire med zavitkom in nižjo denarno pomočjo.

Ta sejem so obiskali tudi vidni predstavniki drugih republik. Zanimanje za naše izdelke in standardni zavitek za novorojenčka je bilo veliko, saj je bil prvič razstavljen — prikazan širši javnosti.

Dušan Borštnar

UPOKOJITEV

»Sedaj pa prav gotovo ne bo več knjig na polici v naši vratarnici« je bilo slišati, ko smo izvedeli, da bo šel v pokoj tovariš FRANC ŠTIFTAR.

V Tosamo je prišel 8. marca 1962. leta na nočno izmeno. Ker je bil ravno »dan žena« je z veseljem pomagal nositi po oddelkih košare s pomarančami in rožami, katere so delili sodelavkam v nočni izmeni za njihov praznik.

Vsekakor pa ne bo kar prenehal z delom, tudi v Tosami ne, kjer bo pogodbeno še delal 80 ur mesečno. Tako bo vsaj malo spremembe, doma bi postalo preveč enolično, ker sta oba z ženo upokojena.

Tudi aktivnost na vseh področjih gotovo ne bo kar naenkrat usahnila?

»Kje pa, saj rad delam in bom še naprej. V Krajevni skupnosti Vir sem vodja delegacije za socialno varstvo. Ko dobim gradivo, moram vsega vsaj prebrati, nato sklicati sestanek delegacije, da se o gradivu pogovorimo, pošljemo na sejo delegata in mu posredujemo naše mnenje ali vprašanja. V Domalah sem v predsedstvu ZB, v Tosami pa predsednik te organizacije in bom verjetno še ostal. Počasi bo v Tosami aktivnih borcev zmanjkalo, ker bodo upokojeni in bodo organizirani le še po krajevnih skupnostih.

Veliko veselja pa sem imel vsekozi do gasilstva. Bil sem že pod-

predsednik in predsednik našega društva. Rad sem delal, jim pomagal, hodil z njimi na tekmovanja

in se veselil lepih uspehov. Ko smo dobili nov gasilski avto, smo bili ponosni, saj smo dobili neko povračilo za naš trud.

V Tosami bom še rad ostal, saj poznam ljudi in oni mene. Vsa leta sem z navdušenjem spremljal napredek Tosame, izgradnjo novih stavb, pridobitve novih strojev in naprav. Počutil sem se kot član kolektiva, ki vedno le napreduje in

dela, saj se je ogromno povečala od takrat, ko sem postal njen član. Spomine imam le lepe, saj moram vsako stvar vzeti z milejše strani. Vsak človek se kdaj zjezi, zato mu ne smeš zameriti, pa tudi moraš znati odpustiti. Če pa si sam nerazpoložen je bolje, da se v pogovore ne spuščaš več kot je nujno potrebno in tako preprečiš nesoglasja.

Kako si bo doma razporedil svoj čas?

Ne bo mu težko, kot nikomur, ki je še zdrav. Žena je takoj povedala, da zelo rada hodita v naravo, na sprehode. Treba je tudi pomagati sinu, ki gradi hišo. Kolikokrat pride zidar ali kak drug obrtnik in je treba pomagati, če sina ni doma. Tudi vrta imata dovolj. V zadnjem času si je na vrtni naredil lepo leseno uto. Za shrambo orodja in za poletni počitek v senci. Tudi grozdja so imeli malo doma, malo so ga dokupili in tako bodo lahko na martinovo krstili mošt in pili domače vino.

»Zelo rad berem in upam, da bo pozimi več časa za to. Zanimajo me predvsem vojni in zgodovinski romani ter knjige o veselju. Tudi vnučkoma rad posvetim kakšno urico.

Za konec je še povedal:

»Štirinajst let sem že v Tosami prodajal knjige. Zelo zadovoljen sem bil s člani kolektiva, ki so knjige nabavljali. Nobenih problemov nisem imel glede plačila, na nobeni strani ni prišlo do nesporazumov. Nekateri so si nabavili zelo veliko knjig, morda jih marsikateri ne bi imel toliko, če ne bi imel take možnosti odplačevanja.

Malo moraš biti vsiljiv, poznati ljudi ki radi berejo, ali imajo radi določeno zvrst branja in moraš znati tudi predstaviti knjige.

Tudi v bodoče, ko bom delal, bodo člani kolektiva lahko dobivali knjige pri meni. Še vedno jih bom naročal po želji ali sam predstavil nove knjige. Še vedno se bo možno posluževati obročnega odplačevanja.

Tovariša Franca bomo še videvali v tovarni, v prostem času pa mu želimo predvsem zdravja, da bi si lahko uresničil svoje želje in delal kot si je zastavil.

ZAHVALA

Ob smrti mojega dragega očeta, se vsem sodelavkam in sodelavcem iz tkalnice ovojov najtopleje zahvaljujem za denarno pomoč, kakor tudi tistim, ki so ga pospremili v poslednji dom.

Iskreno se zahvaljujem tudi sindikalni organizaciji za darovano pomoč.

Černivec Milka

(Nadaljevanje na strani 12)

Srečanje s Senožeškimi mladinci

Tosama že dlje časa uspešno sodeluje s Tekstilno tovarno iz Senožec in tako smo se člani naše OO ZSMS odločili, da bomo organizirali srečanje z mladimi iz te tovarne. Do sedaj so potekala večinoma na prijateljskih piknikih, tako smo bili lansko leto povabljeni v Senožce mladinci Tosame, letos pa smo jim vrnili povabilo.

Ker je med pripravo vreme kazalo na lepe, sončne dneve, smo se odločili za piknik na prostem in sicer v Kamniški Bistrici. Okolica bi bila zelo primerna, saj se zelo razlikuje od njihovega domačega kraškega sveta.

Vendar preveč ni nikoli dobro planirati, pravijo. In ko smo zjutraj v soboto, 22. septembra sprejeli naše goste, nas je presenetil ne-ljub dež. Vseeno smo se z upanjem na lepše dopoldne odpeljali proti Kamniški Bistrici. Pa smo se ušte-li! Tudi tu ni bilo nič boljše. Nadaljevali smo pot na Jamarski dom in tu naredili bojni načrt: ogled Železne jame in gradu Krumperk.

Senožeški mladinci so bili navdušeni nad lepotami podzemske jame, pa tudi med našimi se je našel marsikdo, ki je še ni videl. Seveda se me more primerjati z njihovo Postonjsko jamo, pa smo jih vseeno s ponosom popeljali tja.

Nadaljevali smo z gradom na Krumperku. Neugledna zunanost je sicer dajala kaj klavrn videz.

Marsikateri Senožčan je z neza-upanjem v oči vstopil v zgradbo. Ob pogledu na slamnike, ki so že nekakšna tradicija Domžalske občine, pa se jim je zopet razvezal jezik in prav zanimivo si je b ogle dati in komentirati načine izdelave slamnikov in nekaterih drugih izdelkov iz slame.

Vrnili smo se na Jamarski dom, kjer smo imeli kosilo. Prijetni zvoki glasbe so nas spodbudili, da smo zaplesali in ker že dolgo velja, da se med plesom najbolj spoznaš, je bilo to kar v redu.

Seveda pa se nismo samo zabavali. Mislili smo tudi na resno delo. Ko smo se pogovarjali z njimi o delu v posamezni mladinski organizaciji, smo lahko na žalost ugotovili, da so oni mnogo bolj delovni. To se vidi tudi v sami prisotnosti na sestankih in tudi na tem srečanju, čeprav je njihova mladinska organizacija manjša kot naša. Do sedaj smo se srečevali komaj enkrat na leto, pa še to na piknikih. Moramo se povezati tudi pri reševanju problemov, ki se pojavljajo v vsaki mladinski organizaciji. In ker smo v sorodni industrijski panogi (tekstilni), so naši problemi še bolj sorodni. V ta namen bomo izvolili posebno komisijo, ki bo skrbela za redno obveščanje o delu med osnovnimi organizacijami in za organiziranje skupnega dela, saj je veliko področij na katerih bi lahko sodelovali.

Kern Stane

Hrihar Mira, 27. 10. Kodba Fani, 18. 10. Ravnikar Ivanka, 29. 10. Urbanc Ida.

DSSS

Pomožni obrati

13. 10. Klopčič Stane, 14. 10. Kern Stane, 19. 10. Kušar Franc, 6. 11. Kokalj Milan, 23. 10. Sušnik Pavle.

Uprava

26. 10. Berlec Vladka, 1. 11. Cencelj Ani, 14. 10. Demšar Rezka, 30. 10. Domitrovič Vanda, 12. 10. Dolgan Marija, 13. 10. Klopčič Stanka, 27. 10. Presekar Marija, 26. 10. Kunstelj Darinka.

Komerciala

16. 10. Dernulovec Urška, 3. 11. Jerman Joži, 6. 11. Lenček Stane, 19. 10. Pervinšek Marjan, 9. 11. Vidovič Ivan.

Prišli v delovno organizacijo:

Krašovec Stanko — avtomatska tkalnica, Breznik Tomaž — PO, Cerar Marjan — PO, Mlakar Marjan — EPS, Urbanija Milena — mikalnica, Povirk Vinko — vlaknovinski od., Smrkolj Marjanca — otroška konf., Lukan Matjaž — sanitetna konfekcija.

Odšli iz delovne organizacije

Velkavrh Janko — v JLA, Cajhen Ivica — sporazumno.

POROČILA STA SE:

Marolt Franc in Repnik Marta.

RODILI SO SE:

Cerar Mariji — hči, Medved Mariji — sin, Arnuš Betki — sin, Urbanija Ani — hči, Kozjek Jožetu — sin, Anzi Frideriku — hči.

Osebnosti vesti

Rojstni dan praznujejo od 12. 10. 11. 1979

TOZD SANITETA

Otroška konfekcija

2. 11. Drešar Pavla, 4. 11. Kotnik Milena, 7. 11. Lajevic Kristina, 30. 10. Sobočan Ana, 7. 11. Petrušič Marija, 14. 10. Flis Milena, 3. 11. Smrkolj Marjanca.

Sanitetna konfekcija

24. 10. Avbelj Kristina, 12. 10. Beravs Tončka, 16. 10. Javornik Martina, 25. 10. Kreč Mihaela, 30. 10. Lamberšek Nives, 13. 10. Marič Cveta, 10. 11. Pogačar Vika, 4. 11. Perušek Marija, 3. 11. Razpotnik Stanka, 12. 10. Žavbi Justina, 6. 11. Florjančič Vasilijsa, 21. 10. Dolinšek Zdenka, 3. 11. Prosenc Anka.

Mikalnica

12. 10. Svetlin Vinko, 17. 10. Pervinšek Stane, 8. 11. Gorjup Martin, 1. 11. Černelč Joži, 22. 10. Erbežnik

Nada, 9. 11. Fuks Martina, 13. 10. Jenko Metka, 22. 10. Kovač Urška, 28. 10. Mavsar Marija, 9. 11. Pervinšek Joži, 24. 10. Urankar Ivanka, 21. 10. Vidergar Marija.

Tkalnica ovojev

29. 10. Peterka Anton, 26. 10. Marek Benjamin, 31. 10. Prelovšek Mimi, 20. 10. Kušar Nežka,

Avtomatska tkalnica

4. 11. Pirc Brane, 14. 10. Zemljarič Rezka, 8. 11. Cerar Marija, 29. 10. Rojc Olga.

Pripravljalnica

20. 10. Koderman Ivanka.

Belilnica

27. 10. Brdajs Franc, 16. 10. Kolbl Martin, 16. 10. Urankar Pavle,

TOZD FILTRI

26. 10. Cerar Franc, 7. 11. Zupančič Miran, 27. 10. Banko Vida, 27. 10. Guberinič Darinka, 7. 11.

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Franc Arnuš — OOKZ
Franc Kerč — KOOS
Janez Kerč — OZSM
Jože Podpeskar — dipl. ing.
Mojca Jarc, Julijana Avbelj,
Martin Kos
Tone Stare — fotograf
Marija Presekar — korektor
Dušan Borštnar

Glavni urednik:

Vladka Berlec

Naklada: 1400 izvodov.

Tisk: Papirkonfekcija Krško

IZID KRIŽANKE iz 9. št. »TOSAME«

Prejeli smo 48 rešitev nagradne križanke, žreb pa je dodelil:

1. nagrado KERČ Francki — izvoz uvoz;
2. nagrado ROŽIČU Stanetu - SKS
3. nagrado ULČAR Ani — tkalnica ovojev — čestitamo —